

בפני השופט שא"ל אחוד בן אליעזר

המעיד: התובע הצבאי (באמצעות סוך מיכאל לילוף)

נגד

המשיב: גראדאת, ת.ז. - באמצעות עו"ד תמר פלג

החלטת

היום בצהריים ניתנה החלטתי לפיה אין מקום להתערבותי בהחלטת ביחמ"ש קמא, לפיה ישוחרר המשיב ביום 1 אוגוסט 03.

גימוקי החלטת

המשיב מצוי במעצר מנהלי החל מיום 11 מרץ 03. בתחילה הוצא צו מעצר מנהלי למשך ששה חודשים, לגביו הוחלט על ניכוי ימי החקירה, כך שיפוג ביום 20 יולי 03. לאחר מכן הוצא צו הארכת, לפיו אמור היה מעצרו להסתיים ביום 19 אוקטובר 03. במסגרת הביקורת השיפוטית על צו ההארכה, החליט השופט, רס"ן דוק עצמון, על שחרורו של המשיב החל מיום 1 אוגוסט 03. על החלטה זו הוגש ערעור על ידי התביעה הצבאית.

בי"כ התביעה טען בפניו, כי לא היה מקום להורות על שחרורו של המשיב. לגישת התביעה, יש בעניינו חומר חסוי המבסס את החשדות כנגדו, לרבות מעורבות בניסיון לפיגוע תופת, אשר זוכה לחיזוק בתוצאות בדיקת פוליגרף שנערכה למשיב. לטענת התובי"צ, אין בעדויות של המעורבים בניסיון הפיגוע, אשר אינן מפלילות את המשיב, כדי לפגוע באיכות החומר החסוי, ולפיו נשקפת סכנה מאת המשיב לביטחון האיזור. בעניין זה הפנה לאמור בעמ"מ איו"ש 692/03, לשאלת ביחמ"ש, השיב התובי"צ, כי גורמי החקירה אינם נוהגים בגיל להיענות לבקשות להשלמת חקירה מצד גורמי התביעה הצבאית (לפחות זו המטפלת בתחום המעצרים המנהליים), אם אינן מגובות בהחלטת שופט. מעבר לכך, במקרה ספציפי זה לא נתבקשה השלמת חקירה, ואין התובי"צ יודע על בקשה כזו מצד גוף אחר.

באת כוחו של המשיב ציינה, כי לגישה מוטב היה ללא הוגש הערעור על החלטת השחרור. לגישתה, האמרות הגלויות מלמדות על חפותו של מרשה, ומהוות חומר חיובי, המכרסם בחומר השלילי הקיים לחובתו של המשיב, ולכן אין מקום להתערב במסקנתו של שופט קמא. כן העירה על כך שמועד השחרור עוכב עד ליום 1 אוגוסט 03 בלא סמכות, בהיעדר בקשת עיכוב מצד התביעה הצבאית.

לאחר עיון בחומר החסוי במעמד צד אחד, באתי לכלל דיעה שהעברת החומר המודיעיני הקיים בעניינו של המשיב לידו, או לידי באת כוחו, עלולה לגרום לסיכון לביטחון האיזור, ולכן לא אוכל לאפשר מסירתו לדיחם.

לאחר עיון הן בחומר החסוי והן בחומר הגלוי, מצאתי כי החלטתו של שופט קמא לשחרר את המשיב בדין יסודה, ועל כן אין מקום להתערבותי.

לאחר עיון בחומר כולו, נראה כי החשד העיקרי המיוחס למשיב הוא מעורבות בתכנון ובביצוע ניסיון לפיגוע באמצעות מכונת תופת. לכן מסקנה מתבקשת היא שיש לייחס משמעות רבה לתוכן אמרנותיהם של המעורבים בניסיון הפיגוע, בבואי להכריע בדבר טיב החומר העומד ביסוד החשד האמור. אני מניח שלא תהיה מחסקת כי לו היה החשד מבוסס כדבעי, חית בכך כדי ללמד על סכנה ברורה ומחשית הנשקפת מאת המשיב לביטחון האיזור.

סקירה של העדויות של כל המעורבים מלמדת, כי רובם נחקרו באופן ספציפי ובחרחבה בנוגע לניסיון הפיגוע, ולא נמנעו מלציין את שמות המעורבים ותפקידם בארוע:

א. גראדאט, באמרתו מיום 13.3.03, עמ' 3, שורות 23 – 24, ציין במפורש, בעקבות שאלת החוקר, כי המשיב אינו קשור לתכנית החדרת מכונית התופת. באמרה מאוחרת יותר מיום 26.3.03, מתאר העד ביתר פירוט את מאורעות אותו יום, ומציין את שמות האנשים הבאים – גטאראדאט, גראדאט, ו' אבו אל דח, גאראדאט – אשר שימשו כתצפיתנים במהלך ניסיון הפיגוע, כפי שנמסר לו ע"י זאטס (ראו עמ' 6, שורה 17 ואילך);

ב. גראדאט, מסר באמרתו מיום 18.2.03, החל מעמ' 3, שורה 11, את השתלשלות הדברים. אף הוא הזכיר את שמותיהם של גראדאט, גראדאט, זאטס, גראדאט, כמעורבים בארוע כאשר שלושת האחרונים שימשו כתצפיתנים בצוותא עם העד (עמ' 4, שורות 8 – 13);

ג. גראדאט מסר באמרתו מיום 18.2.03, עמ' 3, שורה 16 ואילך, על ארועי היום. אף הוא סיפר על ארבעה אנשים, לרבות העד עצמו, עליהם הוטל התפקיד להשקיף על הדרכים וליידע בדבר תנועת צה"ל באיזור. שמות האנשים הם: (שורות 22 – 24);

ד. גראדאט, אשר בפני מצוייה אך ורק אמרה אחת שנגבתה ממנו, לא מסר דבר לגבי הארוע המדובר, אך ציין שלושה אנשים כחברים בחולייתו – גראדאט, גראדאט (עמ' 2, שורות 3 – 4).

עינינו תרואות, כי קיימת התאמה מלאה בין העדויות, והמשיב מעולם לא הוזכר כמעורב בניסיון הפיגוע, וזאת כאשר כל העדים מפרטים באופן מפורש את שמות השותפים לניסיון הפיגוע וחלקו של כל אחד מהם. מגדיל לעשות גראדאט, אשר מציין במפורש כי המשיב לא היה מעורב בניסיון. לא מצאתי כל טעם מדוע דווקא יימנעו מלציין את שמו של המשיב כמעורב בחודרת מכונית התופת, לו היה אכן מעורב, שכן מוז שונה מעמדו מכל אחד אחר מן המעורבים. אף התובי"צ לא יכל לספק תשובה לקטייה זו.

במצב דברים זה עסקינן בראיות פוזיטיביות לזכותו של המשיב, אשר חובה על השופט להתחשב בהן בבואו לבחון את טיב החומר העומד ביסוד החשדות כנגדו. עדויות אלה מכרסמות באופן משמעותי, אם לא מעבר לכך, במשקל שיש לתת לחומר החסי שנאסף בעניינו של המשיב. אף תוצאותיה של בדיקת הפלגראף אינן משנות ממסקנתי זו, שהרי אף הן, לכאורה, אינן חד משמעיות לגמרי (וזאת בלא להיכנס לויכוח בנוגע למהימנות הבדיקה).

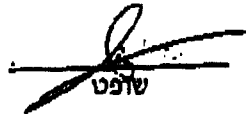
חתובי"צ ביקש להסב את תשומת לבי להחלטה שניתנה בעמ"מ איו"ש 692/03, מפי השופט סא"ל אריה נוח. עיון בהחלטה מלמד, כי חשדות של המקרה שנזון בפניו שונות לחלוטין מאלו של המשיב. במקרה החוא, עדים פוטנציאליים לא נחקרו כלל אודות המערער. במקרה שלפניי, העדים נחקרו ובפורוסרו בנוגע לארוע, לגבי יש חשד למעורבות המשיב, ולא הזכירו את שמו. אחד מהם אף מציין את חוסר מעורבותו באופן מפורש. מכאן שאין עסקינן בעובדות "ניטרליות", כהגדרתו של כב' השופט סא"ל נוח, אלא בראיות פוזיטיביות ומשמעותיות המובילות למסקנה הלכאורית בדבר חפותו של המשיב. ייתכן שמסקנה זו הייתה שונה לולא דובר בארוע מיוחד ומבודד. לו היה המשיב חשוד בפעילות מגוונת ולאורך זמן, ייתכן שכדש היה לתת משקל פחות לעדויות של אחרים, שכן אז ניתן היה להניח כי אינם יכולים להעיד בודאאות על היקף מעורבותו ופעילותו. שונה הדבר במקרה שלפניו, כאשר עסקינן כאמור בניסיון פיגוע מבודד. מסקנה זו נדרשת אף לאחר שעייתי בחומר החסי וסיבו, והרי לא ניתן לקבוע בדבר המשמעות שיש לייחס לעדויות של המעורבים אלא במסגרת בחינה כוללת של כלל החומר הקיים, לרבות השתלבותן של אותן אמרות במידע חמבוסס על החומר החסי. במקרה זה הבחינה הכוללת מובילה אותי למסקנה, כי העדויות הגלויות מכרסמות באופן ממשי במסקנה שניתן להסיק מהחומר החסי, ולכן מוצדק להורות על שחררו של המשיב ממעצרו.

חש אני צורך לחביע חוסר נוחות מדבריי של התובע בכל הנוגע לאי נכונותם של גורמי החקירה לבצע השלמת חקירה כאשר עולת צורך שכזה. לטעמי, אם סברו התביעה וגורמי החקירה, כי נדרש להזתיר את המשיב במעצר נוכח טיב החשד כנגדו, נדרש היה לעשות מאמץ חריג לברר את נכונות החשד כנגדו באמצעות חקירת המעורבים האחרים בניסיון הפיגוע. עמדת התביעה האמורה מהווה למעשה ניסיון לאחוז במקל משני קצותיו - החשד הינו חמור דיו כדי להצדיק את הותרות של המשיב במעצר מנחלי, אך לא חמור במידה מספקת כדי להצדיק עריכת מאמץ לגבות הבהרה מאת המעורבים האחרים. ער אני לעומס הניכר בו מצויים גורמי החקירה, אולם כאשר המעורבים נחקרו עוד בחודשים פברואר ומרץ 03, היה די זמן לבצע פעולות השלמה אלה. במידה והגורמים הרלבנטיים סבורים שחזר אינו עומד בראש סדר העדיפות, ייתכן שיש לחסיק מכך שמעצרו של המשיב איננו מחייב המציאות.

בשולי הדברים מבקש להעיר, כי על פני הדברים, יש מיזח מסוימת של צדק בטרונותה של באת כוח המשיב, כי לא הייתה הצדקת לעיכוב מועד השחרור, נוכח הטעמים העומדים ביסוד התחלטה ובהיעדר בקשה מצד התביעה. אולם, הואיל ולא הוגש ערעור מצד החגנה, איני רואה צורך להכריע בסוגיית זו.

סוף דבר - הריני מורה על שחרורו של המשיב החל מיום 1 אוגוסט 03.

ניתן היום 31/7/03, בהיעדר צדדים.
מזכירות ביהמ"ש תעביר העתק מהחלטה זו בהקדם לידי הצדדים.

שופט